

30e zondag, jr. C, Xaveriuskerk, Sir. 35, 15b-17. 20-22a; Ps. 34, 2-3. 17-19. 23; 2 Tim. 4, 6-8. 16-18; Lc. 18, 9-14 + Ward Biemans SJ

Broeders en zusters, de gelijkenis die Jezus de mensen vertelt, gaat over een Farizeeër en een belastingmedewerker. Maar als we de gelijkenis naar onze tijd zouden vertalen, dan zou die eigenlijk kunnen gaan over iedere christen. Vorige week hoorden we in het evangelie dat we moeten blijven bidden en hierbij niet opgeven. Deze week kunnen we ons afvragen: met wat voor intentie, wat voor houding komen wij eigenlijk naar de kerk? Wat of wie komen wij er zoeken?

We horen dat de Farizeeër maar liefst tien procent van zijn inkomsten afgeeft als offer aan de tempel. En hij vast tweemaal per week. Dat is prachtig, maar toch gaat deze niet gerechtvaardigd naar huis, zo houdt Jezus zijn gehoor voor. Wat is er aan de hand? De Farizeeër heeft God niets gevraagd toen hij in de tempel was; hij is tevreden met zichzelf. Hij luistert ook niet naar God; hij is zelf aan het woord en somt zijn goede daden op.

Dat laatste deed Paulus overigens ook, zo hoorden we in de tweede lezing. Hij heeft de goede strijd gestreden, de wedloop voleind, het geloof bewaard. Maar hij zegt er nog iets bij: De Heer heeft hem terzijde gestaan en hem de kracht gegeven. Daardoor kon hij zo enorm effectief zijn in de verbreiding van de blijde Boodschap. Dat is het verschil met de Farizeeër: die lijkt God niet nodig te hebben, die redt zichzelf wel. Bovendien spreekt hij met minachting over anderen, nota bene in zijn gebed.

Het grote verschil tussen de Farizeeër en de tollenaar is dat de laatste deemoedig is, bescheiden: hij wilde zelfs niet zijn ogen opheffen naar de hemel. Hij is bovendien rouwmoedig: hij klopt zich op de borst en beschuldigt zichzelf ervan dat hij een zondaar is, die de genade van de Heer nodig heeft. Hij gaat gerechtvaardigd naar huis. Gerechtvaardigd, dat wil zeggen dat hij van de Heer verkreeg wat hem toekwam. Bij de Heer is geen aanzien des persoons, zo hoorden we in de eerste lezing uit Jezus Sirach. Het gebed van de eenvoudige dringt door de wolken heen, totdat de Allerhoogste recht verschaft. Daar kunnen ook wij ons aan vasthouden, wanneer we ons in alle nederigheid tot de Heer wenden.

Daarbij is het belangrijk dat we ons realiseren dat ons gebed te allen tijden gebaseerd moet zijn op Gods woord en vergezeld moet gaan van daden van goedheid. We mogen dankbaar zijn voor de mensen die veel goede werken weten te verrichten in hun leven. Ik denk bijvoorbeeld aan de heilige Johannes Paulus II die we de afgelopen week hebben herdacht en die zo veel heeft betekend voor de kerk, niet alleen in Oost-Europa maar overal. Ja, alle heiligen, die we komende vrijdag in één viering gaan gedenken, op Allerheiligen, die kunnen een inspiratiebron voor ons vormen.

Maar als het gaat om dankbaar zijn voor mensen die goed doen, dan kan dat ook gaan om personen die paus Franciscus ‘de heiligen van om de hoek’ noemt. We kennen misschien in onze eigen omgeving wel zo iemand, die de dingen steeds met liefde volbrengt en daarbij blijft vertrouwen op de Heer. Ik ken bijvoorbeeld een pater jezuiet die tot zijn 91ste levensjaar is blijven doceren, met wijsheid en vriendelijkheid en tot inspiratie van zijn studenten. Als we nadenken over inspirerende personen, dan geldt daarbij dat God geen onderscheid maakt tussen mensen als het gaat om wie je bent in het leven, een invloedrijk of een heel eenvoudig iemand. God ziet niemand naar de ogen en is niet partijdig. Maar Hij kijkt wel of we onze talenten goed gebruiken. En Hij kijkt naar ons innerlijk. Hoe gaan we om met Hem in ons gebed en hoe gaan we met elkaar om? Kijken we op een oordelende manier naar elkaar? Hebben we oog voor de medemens die wat buiten de boot dreigt te vallen?

Jezus heeft oog voor iedereen. Laten ook wij zo’n levenshouding ontwikkelen, en daarbij voor ogen houden, dat we Hem nodig hebben om naar elkaar en naar onszelf met mildheid om te zien. Amen.

Voorbeden

Pr.: Bidden wij tot God, die vol liefde is voor wie Hem aanroepen.

L.: Voor de herders van de kerk: dat zij in een wereld vol tegenstellingen, zonder aanzien des persoons de blijde Boodschap daadkrachtig verkondigen en trouw het geloof bewaren. Laat ons bidden,

A.: Heer onze God, wij bidden U, verhoor ons.

L.: Voor allen die verantwoordelijkheid dragen, op wie een beroep wordt gedaan om op te komen voor het algemeen welzijn: dat zij zich inzetten voor de waardigheid van iedere mens. Laat ons bidden,

A.: Heer onze God, wij bidden U, verhoor ons.

L.: Voor allen die zich de mindere voelen, die gebukt gaan onder schuld, angst en neerslachtigheid: dat zij mogen ontvangen wat nodig is om de moeilijkheden te overwinnen en met vertrouwen te leven naar de dag van morgen. Laat ons bidden:

A.: Heer onze God, wij bidden U, verhoor ons.

L.: Voor de intenties van onze gemeenschap:

...

en een ogenblik in stilte voor wat ons persoonlijk ter harte gaat.

...

Laat ons bidden:

A.: Heer onze God, wij bidden U, verhoor ons.

Pr.: Barmhartige God, uw liefdevolle genade gaat voortdurend uit naar ons. Verhoor de gebeden hier uitgesproken of opklinkend in de stilte van ons hart. Door Christus onze Heer.

A.: Amen.